

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus Evang. Excepit eum in domum suam. Lucæ 10.
Thema. Convenit sacrum corpus B. V. assumi in cœlum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

INFESTO ASSUMPTIONIS
B. V. MARIE.

CONCIO PRIMA.

Excepit eum in domum suam. Lucæ cap. 10.

Textus.

Conveniebat sacratissimum corpus MARIÆ incorruptum, ad cœlos assumi.

Thema.

Quod rore plenum quâdam naturæ vi, à radiis solaribus in aëra sublevatur; Academicus ovo sub solis fulgore in aëre suspenso, epigraphen subscripsit: *Quia rore plenum.* Quod ovum à terra in aërem attractum, & quasi sursum ascendens, oculis conspiciatur, causa est; quia rore plenum est, quem solis radius lambens, una levem ovi corticem attrahit, sursum levat: MARIÆ Virginis corpore in cœlos assumptæ, hoc ectypon est: hæc est rore gratiarum divinarum plena, & superplena: *Ave*, inquit S. Hieronymus tract. 9. ep. 10. ad Paulam & Eustochium, *ave gratia plena, & benè plena, quia cæteris per partes præstatur, Maria verò se tota infudit plenitudo gratia. Ipsa est vellus Gedeonis.* Judicum 6. *madefactum rore gratiarum*; scribit Richardus à S. Laur. lib. 1. c. 8. Rore gratiarum plenissimum corpus, hodie Sol Justitiæ, Christus JESUS, in aëra attrahit, in cœlum assumit. *Ascendit de deserto deliciis affluens innixa super dilectum suum.* Canticorum cap. 8. Audiamus Patres: *Qua jure suo Christo debentur, ex privilegio in Matrem Virginem extenduntur, si à labe culpa originalis illam necdum Matrem servavit, ergò etiam à corruptionis verme, & fætoris incineratione,* scribit Salmeron tract. 38. & antecedenter tractatu 37. habet: *Ut Christus ex-*

Exordium.

Patres.

Salmeron.

(Y) 2

tremum

- tremum resurrectionis diem non expectavit, sed tertio die gloriam corpori impertivit, ita S. suam genetricem postremum diem resurrectionis per singularem Dei gratiam, id est, in ipso conceptionis momento preservata, ne ulla peccati labe contaminaretur, & sicut preventa est in usu liberi arbitrii accelerato, (ut S. Augustinus, Bernardus, & S. Ambrosius docent,) denique sicut ab ipsa incarnationis mysterium, atque aqua in vinum converse miraculum suis meritis, & precibus anticipavit, ita etiam in corporis sui resurrectione preventa est à Christo in benedictionibus dulcedinis. Sanctus Bernardinus Tomo 1. Serm. 52. ad S. Bernardin. 1. in illud Psalmi: Non dabis Sanctum tuum videre corruptionem, ita habet: Sicut non dedit Dominus videre corruptionem, id est, Christum, sic & Sanctam suam, de qua natus est Sanctus, sed corpore & animâ cælum assumpta est. Pariformiter Ildephonus Serm. 2. de Assumpt. Nec diu sacratissima Virgo post Domini ascensionem in terra potuit remanere, quam desiderabant Angeli, cælum etiam ipsum de ejus ascensione querebatur, atque ideo Spiritus Sanctus invitabat, dicens: Veni columba mea, immaculata mea. Nervosè S. Augustinus Tom. 9. lib. unico de Assumpt. Tanta sanctificatio dignior cælo est, quam terra, thronum Dei, thalamum Domini, domum atque tabernaculum dignum est ibi esse, ubi ipse est. Tam pretiosus enim thesaurus dignus est cælo servari, quam terra, tantam integritatem merito incorruptibilitas, non putredinis aliqua resolutio sequitur. Amorosè affatur B. Virginem Andreas Cretensis de Dormit. Deip. cap. 7. Quodnam sepulchrum te teget, quænam te terra accipiet, quæ cæli cælorum naturam superâssi sanctitate, quibusnam unguentis ungent tuum corpus, ex quo emanat immortalitas, ex quo Deificatio, ex quo perfectio. Sicut corruptus non fuit Mariæ parientis uterus, ita mortua caro non interit. Pariformiter S. Germanus Serm. 2. de dormitione Deip. Tuum corpus virginale, omni ex parte sanctum, ereptum ad summam incorrupti-

S. Bernardus

S. Bernardin.

Ildephonus.

S. Augustin.

Andreas
Cretensis.

S. Germanus.

corruptibilitatem vita, illasum, vivum, spirans, perpetuò impo-
 sibilem indemne servatur. Finio cum S. Joan. Damasceno de
 Assumptione incorrupti corporis B. V. sic scribente: *Ubi pre-
 ciosus ille thesaurus, qui vitam suscepit? ubi novus liber, in quo
 inenarrabili modo Deus Verbum, omnem manus operam inseri-
 pius est? ubi gratia abyssus? ubi sanationum pelagus? ubi fons ille,* S. Damascenus.
*ex quo vita orta est? quidnam eam in sepulchro quaritis, qua ad
 caelestia tabernacula electa est.* Mariam corpore & animâ in
 coelum esse assumptam, DEI gratiâ invocatâ Conceptibus
 probabimus.

CONCEPTUS I.

Dimicante Josue contra Gabaonitas, ut consummaret victo-
 riam, sol aliquot horis immobilis stetit, & luxit solito diutius. Confirmatio.
 Josue cap. 10. Stante sic sole, stetit & luna: *Sol & luna steterunt
 in habitaculo suo.* Habacuc cap. 3. Cur luna stat, stante sole?
 Scopus & finis Josue hic fuit: ad victoriam contra inimicos ter-
 minandam, cum sol jam ad occasum declinabat, dies fiat produ-
 ctior, & longior; stetit ergò sol, ut cupit, ac intendit Josue, diem
 ad victoriam terminandam, ad hostes profligendos, ad spolia
 congreganda, solito longiorem obtinet, ultra ordinarium cur-
 sum, horis aliquot, sol lucet, ac splendet: ad quid ergò & luna
 stetit? supervacaneum videtur, quòd & lunæ cursus cohibeatur?
 Notate: Solem habere lunam comitem motus, currit sol, pro-
 greditur & luna, sic ut sol diei, luna nocti præsit, & luceat; quia
 nunc luna comes est solis motus, & laborum, stante sole, stat &
 luna, particeps laboris & oneris, fit & particeps quietis, & feria-
 tionis. Hòc notato progredior ad argumentum Thematis:
 Christum JESUM, vocat Propheta Malachias cap. 3. Solem Ju-
 stitiæ: *Et orietur vobis timentibus nomen meum, Sol Justitia,
 & sanitas in pedibus ejus.* S. Maria Virgo sapius luna intitu-
 latur: *Pulchra ut luna,* Cantic. cap. 6. Egregiè S. Bernardus
 in deprec. ad B. V. *Tu pulchra ut luna diceris, eiqum non im-*

(Y) 3

meritò

merito compararis, ea enim omnium astrorum sola soli similia
 ma comparatione, & candore venusta argenteo, cæteris in celo
 præmicat sideribus &c. Conformiter Bernardinus de Busto
 in Mariali part. II. ser. 2. Appellaris in Canticis pulchra ut lu-
 na; quemadmodum enim luna lumen à sole recipit, receptum-
 que reflectit in terram, ita tu à Sole Justitiæ, tuo dilectissi-
 mo Filio illuminaris, (nam revera lucerna tua est Agnus)
 lumenque receptum in mundum reflectis. Stetit nunc Sol
 Justitiæ, Christus JESUS, quietem, & feriatiorem agit, dum
 ascendit in cælum, sedetque ad dexteram Patris, stat & luna
 Maria Mater, corpore ac animâ è terrâ in cælum assumpta est,
 ut quæ socia fuerat motûs & laboris, socia sit & quietis, ac
 feriatioms: socia quæ fuit dolorum, & ærumnarum, socia sit &
 gaudiorum, & lætitiarum. Huc videtur loqui doctissimus Sal-
 meron tract. 28. *Victricia trophea contra naturam ô vera DEI
 Mater erexisti, & imitans Filium tuum, tuumque opificem
 omnes natura leges supergredis; quare semel verè mortua, po-
 stea cum Filio semper victura suscitaris.*

CONCEPTUS II.

Job. 28. cap. Deum avem intitulat: *Semiam ignorat avi:*
 in specie cum Joanne Racilino Serm. 7. in Ascens. Christum DEI
 Filium Ciconiæ comparavero: sed cur Ciconiæ? De Ciconia ex-
 perientia constat: parentem senio confectam in humeros suscipere,
 & in aliam ferventiorum regionem transportare; pulchra
 carmine describit Alciatus, emblemate 30:

*Aëreo insignis pietate Ciconia nido,
 Investes pullos, pignora grata fovet,
 Taliaque expectat sibi munera mutua reddi,
 Auxilio hoc quoties mater egebit anus.*

Nec

*Nec pia spes soboles fallit, sed fessa parentum
Corpora fert humeris, praeſtat & ore cibos.*

Haud aliter Chriſtus, DEI & Mariæ Filius, ut Matri pro ſibi impenſis charitatis officiis gratiſſimus eſſet, mutuaque viciffim munera rependeret, feſſam matrem membris indutam, cum ſacro corpore ex hoc terreno climate in coeſte porravit, ut quæ piiffima parens puerum filium, in utero, in ulnis, & brachiis geſtavit, ſic & ille ipſam ad ſupernam, & ſerenam regionem deduxit, ut cum ipſo quieſceret, quæ cum ipſo laboraverat, gauderet, & lætaretur, quæ propter ipſum dolores tulit & arumnas. Ita S. Gregorius: *Illa natura, cui dictum eſt, terra es, & in terram ibis, hodie in caelum ivit, pro hac ergo noſtra carnis ſublevatione, B. Job Dominum avem vocat.* Non inepte B. V. in coelum aſſumptæ hoc Diſtichon, quod Chriſtophorus Finottus S. Marthæ dicavit, ſubſcribo:

*Cepiſti hoſpitiſo mortali in corpore Chriſtum,
Is coeſte tibi reddidit hoſpitiſum.*

CONCEPTUS III.

Arcam illam, quæ intra ſe tabulas lapideas, quibus lex Dei incifa erat, continebat, Deus ab omni carie immunem præſervari, & cum ſummâ veneratione in Sanctuario cuſtodiri voluit, nullâ ratione permittendo, ut expoſita eſſet quibuſcunque injuriis temporum: legatur liber Exodus cap. 25. & lib. Numerorum cap. 4. *Arcam de lignis Sethim compingite &c. deaurabis eam auro mundiffimo, intus & foris. Exodi 25. Deponent velam, quod pendet ante fores, involventque eo Arcam teſtimonii, & operient ruruſum velamine hyacinthinarum pellium, extendentque deſuper pallium totum hyacinthinum. Num. cap. 4. Arcæ Dei eſt MARIA: ita S. Ambroſ. Serm. 25. Arcam autem, quid niſi MARIAM dixerimus. Et S. Gregorius Thaum. Serm. 1. de Aſſumpt.*

Assumpt. Verè enim Arca est sanctissima Virgo, intrinsecus, & extrinsecus deaurata, quæ unversum sanctificationis thesaurum suscepit. In hac Arca non legis tabulæ, sed legislator ipse, non manna, sed panis vivus & cœlestis, non virga Moysis, vel Aaronis, sed prodigiorum perpetrator Deus asservatus est, quanto igitur magis privilegium istud Mariæ debebatur, corpus sacratissimum à carie immune permanens summâ veneratione in Sanctum Sanctorum, in cœlum assumptum, pretio charitatis Filii, undique inauretur, hyacinthinis gloriæ involucris, æternum fruatur. Hac Regina potens, verba sunt S. Thomæ à Villan. Conc. 2. in Assumpt. non Angeli, aut Archangeli, non etiam Cherubim, aut Seraphim alicujus manibus, sed innixa super dilectum Dei Filium, & Principem cœli, cum incredibili pompâ, & triumpho supernam civitatem ovanter ingreditur. Aureæ S. Damascenus Orat. 2. de Dormit. V. Ad eundem modum ob requiem spiritus Arca ipse novus Salomon Christus, dum mundo sublimiores cœlestium mentium ordines, dum primarios novi Testamenti viros Apostolos, unâ cum universâ plebe Sanctorum per Angelos introducit, corpus autem Apostolorum manibus portatur, Rege Regum invisibili suæ Deitatis splendore illud contegente.

CONCEPTUS IV.

Aquæ universalis diluvii, non solum ullum Arca damnatum intulerunt, neque eam submerferunt in profundum aquarum, prout aliis accidit tot mille hominum corporibus, sed potius Arcam in sublime levaverunt: Porrò Arca ferebatur super aquas Genes. c. 7. Quanto major decidebat pluviarum copia, tanto Arca cœlum versus sublimius erat evecta. S. Hesy chius hom. de Deipara, Mariam Arcam intitulat: Arcâ Noë latiore, longiore, illustriore; Illa erat Arca animalium, hæc autem Arca sancta incorruptibilis; illa ipsum Noë, hæc verò ipse Noë factorem portavit; illa duas, aut tres contignationes, & mansiones habebat,

bat, hac autem universum Trinitatis complementum. Huic
 Arce Mariæ, aquæ sive culpæ originalis, sive actualis, quæ cun-
 ctas alias animas in profundum mortis demerserunt, nullum da-
 mnum intulerunt, non deprimebant, sed elevabant super: Porro
Arca ferebatur super aquas. Hunc Paradisum, inquit S. Ansel-
 mus Serm. de Assumptione, aquæ diluvii non contigerunt, quia
 MARIE sanctitas altior est, quàm peccati inundatio attingere
 possit. B. Virgo elevata fuit per eminentiam sanctitatis, scili-
 cet propter exuberantiam gratiæ, sublimitatis, & sanctitatis.
 Multiplicatio enim aquarum in Arca, denotat gratiæ plenitudi-
 nem in MARIA. Hæ autem aquæ elevaverunt Arcam, in quâ
 salvatum est universum semen generationis electæ in sublime &
 terrâ, id est, ab omni terrenitate, & amore infecto. Dixit au-
 tem in sublime, quia ad hanc puritatem, & munditiam nulla
 pura creatura ascendit, non Angeli, nec Virgines, nam Angeli ha-
 bent munditiam tantum in mente, Virgines in mente & carne,
 B. Virgo cum quâdam utriusque perfectione super omnem crea-
 turam elevata est in sublime. Sic perorat S. Bernardinus Senens.
 Serm. de Assumpt. art. 1. c. 1. Nobilissimè Richardus à S. Laur.
 lib. 10. de laud. B. V. Dicitur ergò, surge Domine in requiem
 tuam, tu & Arca sanctificationis tuæ; tu per ascensionem, illa per
 assumptionem, hæc enim Arca, quando assumpta est, surrexit in
 requiem Domini, & impletum est illud Genes. cap. 8. Requievit
 Arca super montes Armenia.

CONCEPTUS V.

Dilectus fatetur Cantic. cap. 1. *Lectulus noster floridus, ti-
 gna domorum nostrorum cedrina, laquearia cypressina.* Quæ hæc
 domus? quæ laquearia? Respondet Alanus: *Domus hæc corpus
 Christi, & Virginis.* Cedrina hæc domus dicitur, & cypressina;
 cur cedrina? De cedro scribit Plinius lib. 13. cap. 5. *Materia ipsi
 æternitas, itaque & simulacra Deorum ex eâ factitârunt.* Aca-

Pars II.

(Z)

demicus

demicus addit Lemma: *A putredine tuta*: Duas qualitates in cedro invenire est, non putrefit, non corrumpitur, & in excelsis ac summis montibus invenitur. Cypressum describit S. Ambrosius in Psal. 118. *Genus hoc arborum nunquam amittit viriditatem suam, nec diverso colore mutatur, solam hanc arborem ventus nunquam suo honore dispoliat.* Cedrinum, cypressinum, à dilecto corpus B. Virginis dicitur: ac unà simul indicatur, sacratissimum hoc corpus virorem semper conservasse, in pulverem & cinerem non contabuisse, sed incorruptum ad altos celi montes in gloria esse assumptum, ita concludente Dionysio Carthus. *Per domos istas possunt intelligi corpus virgineum sanctæ Matris, & corpus salvificum Unigeniti ejus, siquidem caro Christi non vidit corruptionem, nec ambigitur, quod Filius ille omnipotens naturaliter bonus ac pius, amantissimam, ac fidelissimam Matrem suam, tam corpore, & animâ assumpsit ad gloriam.* Concludente pariformiter Sancto Bernardino Senens. Tom. 1. Serm. 52. art. 1. *Sicut non dedit Dominus fructum, id est, Christum videre corruptionem, sic & Sanctam suam, de qua natus est Sanctus, sed corpore, & animâ in calum est assumpta.*

CONCEPTUS VI.

Exodi 20. tradit Deus Moyfi formam, fabricandi Altare, super quod sibi victimæ & holocausta sint offerenda: *Altare de terrâ facietis mihi, quod si Altare lapideum feceris mihi, non edificabis illud de sectis lapidibus, si enim levaveris cultum super eo, polluetur.* Cur quæso Altare illud de lapidibus dolatis prohibuit ædificari? Certo decentius videtur, lapides poliri, antequam in Altari ponantur, quàm ex impolitibus construi. Nihilominus Majestas illa summè veneranda, Altare solùm ex impolitibus ac indolatis lapidibus construi præcipit, cur hoc? Unam causam ex Rabbi Abraham adfert Cornelius: *Deus omninò lapides altaris levigari, aut poliri, & omninò attingi ferro vetuit, quia nefas erat eorum lapidum, qui ad rem tam sacram erant adhibendû,*

bendi, particulas scalpello abrasas in terram, aut sterquilinum decidere. S. Gregorius hic per victimam gratissimam Deo Patri, unigenitum Dei Filium intelligit, per Altare verò B. Virginem Mariam, in cuius visceribus carnem assumpsit, ac in sacrificium libavit. Si nunc cavebat Deus, ne particula ex lapidibus, de quibus exstruebatur Altare, abrase in terram caderent, ac pedibus conculcarentur, quia conjunctæ fuerunt lapidibus sacris; quanto magis Deus præcavebit, sacratissima ossa Virginis in terra non jacerent, sed Angelorum manibus in coelum viva transportarentur. Ita S. Germanus Serm. 2. de dormit. Deip. *Tuum virginale corpus omni ex parte sanctum, ereptum ad summam incorruptibilitatem vite, illesum, vivum, spirans, perpetud, imposterum indemne servatur, ut vas, quo Deus exceptus est.*

Honorando Mariam in coelos animâ & corpore assumptam *Epilogus.*
 imploremus, trahe nos post te, in odorem cur-
 remus unguentorum tuorum.

Amen.

(Z) 2

IN FESTO